

3. Ятіна Л. І. Мода очима соціолога : результати емпіричного дослідження. *Журнал соціології і соціальної антропології*. 1998. Т. I. № 2. С. 87–90.

Подаляко Анна

*магістрантка Полтавського національного педагогічного
університету імені В. Г. Короленка
(науковий керівник – доцентка А. Литвиненко)
(м. Полтава)*

НЕФОРМАЛЬНИЙ МОЛОДІЖНИЙ РУХ В УКРАЇНІ

Кожна людина прагне бути індивідуальною особистістю, вільно може демонструвати свої захоплення, вміння, оголошувати власні думки та вносити пропозиції для розвитку суспільства. Тому, молодь ХХ століття активно демонструвала свої інтереси та здібності, що вплинуло на створення неформального молодіжного руху, який об'єднав людей у певні субкультури. Вони почали розвиватися в усіх країнах, але з різним темпом та нахилом, що викликало «емоційний вибух» старшого покоління. Україна також стала центром випробовування неформального руху серед молоді.

Субкультура – це прояв молодіжної активності у їх взаємозв'язку між собою та суспільством [2]. Молоде покоління об'єднувалося за системою певних цінностей, моральних установок, уподобань, демонструючи тим самим певні моделі життєвої поведінки і загалом стилю життя. Головною характерною ознакою об'єднання молодих людей у субкультури ставали спільні інтереси, які кожен намагався проявити відповідно до своїх можливостей і світогляду. На формування власних інтересів та приєднання до певного виду неформальної культури впливали такі фактори: бажання самореалізуватися; розвинути свої творчі здібності; мати певний авторитет над кимось; агресія; нездоровий спосіб життя; самопізнання та самовизнання в певній компанії. Тому, у молоді, яка ризикувала проявити власне «Я», виникали проблеми різного характеру, а саме: непорозуміння з батьками, зневага у школі, втрата друзів, втрата роботи та інші. Звичайно, що не кожен витримував таке психологічне навантаження [1, с. 35].

В. Абраменко, О. Кікінежді, І. Кон, Г. Крайг, А. Мудрик, Т. Титаренко та В. Москаленко досліджували субкультури як прояви моральної та фізичної ідентичності особистості. Їм було цікаво, чому люди з однаковим рівнем та умовами життя мають різні потреби, захоплення та мотивацію до самовираження. У ХХ столітті люди почали усвідомлювати, що прояв своєї індивідуальності це новий етап у формуванні сильного суспільства, яке має різносторонній розвиток, але, через потужну критику та «правильне виховання» люди почали критично відноситися до власних інтересів.

Доросла людина повинна усвідомлювати, що самовизначення та самовираження відбувається у колі своїх рідних. Тому, сучасні батьки повинні бути готовими до того, що їхня дитина самостійно вирішить ким їй бути як особистості, що вплине на професійне визначення.

Сьогодні у XXI столітті частина субкультур минулих років втратили свою популярність, але замість них було сформовано нові, які відповідають формату сучасної молоді та їхнім інтересам в усьому світі. До них відносимо : геймерів, анімешників, ванільних дівчат, гламур, кібер готів, граффітерів, нью-ейджів, рейверів, реперів, треш моделей, хакерів, інді, корейську хвилю, воркаутерів та інші не такі ще відомі [3].

В Україні теж існують свої субкультури. Більшість запозичені з інших країн, але адаптовані під український народ. Це фріки, геймери, блогери, автономі, ванільки, вінішки, воркаутери, тамблер-гьорл та хайпбісти. Вони цікаві та унікальні за своїм сприйняттям світу та реальності. Більшість підлітків України реалізують себе саме через одні із неформальних рухів даного списку [4].

Фріки – це люди, яким притаманний яскравий одяг та нестандартна поведінка. Вони обожнюють привертати до себе увагу. Стандартним для них є необмежена кількість тату та пірсингів. Такі люди мають яскраві думки, тому професію обирають творчу. Наприклад: співаки, письменники, актори, художники, композитори тощо.

Геймер – людина, що грає в комп'ютерні ігри. Вони мають залежність, яка впливає на сприйняття реальності. Зовнішність геймерів звичайна, але словниковий запас значно відрізняється від інших – багато вживають слів іншомовного походження. Звичайно, що геймерство до корисної субкультури віднести важко, але якщо людина знає міру, то з власного захоплення може мати прибуток працюючи тестувальником ігор.

Блогери – це люди, які оприлюднюють власне життя в Інтернеті. Вони слідкують за всіма новинками певної продукції, яку випробовують на камеру. Більшість в такому занятті намагаються знайти духовну стабільність. Адже, спілкування в Інтернеті не передбачає реальних зобов'язань, що значно спрощує життя слабким особистостям. Інші в такому занятті бачать лише прибуток від рекламування певного товару чи послуги.

Автономи – це молода субкультура, що поєднує між собою творчих особистостей. Вони малюють різноманітні графіті та влаштовують імпровізовані театральні вистави, виявляючи у такий спосіб свій емоційний стан і творчість. Для таких людей головним правилом є «заборона забороняти». Тобто, автономі живуть сьогоднішнім днем і лише для себе.

Ванільки – субкультура, яка з'явилася у 2010 році та поширена серед дівчат-підлітків. Такі дівчата активні діячі в соціальних мережах і головним

їхнім атрибутом є «милі фото», які вони доповнюють цитатами про життя та кохання. Ванільки мають свій стиль в одязі. Зазвичай це широкий одяг та світла кольорова гама. Такі особистості часто формуються в родині, де постійно повторюють про те, що дівчинка – це уособлення краси та жіночності і має демонструвати свою залежність від сильної статі.

Вінішки – дівчата-підлітки, які мають особливий стиль, а саме : круглі окуляри без діоптрій, товсті стрілки на очах та чокери на шиї. І, найголовніше – книга. Також, образ доповнюють кольорові татуювання. Така категорія людей полюбляє читати книги з бокалом дешевого вина.

Воркаутери – субкультура, яка близька хлопцям. Воркаутери проповідують лише здоровий спосіб життя і демонструють це всім без винятку. Їх часто можна зустріти на спортивних майданчиках і побачити як вони виконують вправи різної складності.

Тамблер-гьорл – субкультура з'явилася через надмірне використання платформи Tumblr. До даної субкультури відносять дівчаток, які ведуть свої блоги в стилі анімашки. У таких дівчат дуже миле обличчя повне різноманітних блискіток і довге кольорове волосся. Гардероб також містить багато кольорових речей та прикрас. Попри зовні доволі милий вигляд такі дівчата, роблять багато поганих вчинків. Їх можна побачити з камерою в руках на даху потяга чи будинку, на мосту чи вежі тощо. Все це вони роблять заради своїх передплатників.

Хайпбісти – субкультура молодих людей 13–25 років. Переважно це хлопці, які дуже сильно захоплюються дорогим та брендовим взуттям. Це захоплення впливає на їхній рейтинг у певній компанії, що є небезпечно. Тому що, такі хайпбісти заради брендового взуття готові йти на будь-які вчинки.

Субкультури України мають свої особливості, які є цікавими та корисними для певної категорії населення. Але, потрібно враховувати, що вони мають негативні фактори, які можуть вплинути на здоров'я особистості. Наприклад : вінішки в групі ризику отруїтися дешевим вином; ванільки занадто залежні від чоловіків; воркаутери ризикують власним здоров'ям випробовуючи вправи з інтернету тощо. Бути членом певної субкультури – це відповідальність за власне життя, що є головною відмінністю неформального руху.

Отже, субкультури допомагають людям самовиражатися, що позитивно впливає на їх самореалізацію у суспільстві, хоча інколи вони бувають небезпечними. Тому, старе покоління, яке виховувалося за певними стандартами повинно адаптуватися до сьогодення, і зробити свій внесок у розвиток неформальних молодіжних рухів. А саме, підтримати захоплення своїх дітей та онуків, які самостійно вибудовують країну нового формату. А, головне, забезпечити безпечне середовище для реалізації потреб молодого покоління.

Характеризуючи Україну з погляду різноманіття її соціуму, зокрема і з точки зору наявних у ній молодіжних утворень (субкультур), можна стверджувати, що Україна – це сучасна європейська демократична держава, у якій кожний громадянин прагне до вільного самовиявлення, відповідно до власних переконань та сформованого світогляду.

Список використаних джерел :

1. Бурдеева Н. О. Молодежная субкультура» : социологический анализ понятия. Санкт-Петербург : Луч, 2004. 35 с.
2. Молодіжні течії XXI століття. URL : <https://thestrip.ru/uk/lipstick/molodezhnye-techeniya-21-veka-novye-subkultury-vanilki-tamler-g-rl/>
3. Субкультура. URL : <https://alexus.com.ua/kultura-ta-subkultura-specifika-molodizhno%D1%97-subkulturi/>
4. Топ-7 субкультур : хто змінив готів та емо? URL : <https://www.nikopoltoday.com/article-3428/ukraina-top-7-subkultur-hto-zminiv-gotiv-ta-emo>

Поліщук Ірина

*студентка Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка
(науковий керівник – доцентка О. Кудря)
(м. Полтава)*

АВТЕНТИЧНІ ВИДИ АПЛІКАЦІЙ В УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДНОМУ ВБРАННІ : РЕГІОНАЛЬНИЙ АСПЕКТ

Український народний одяг є важливим складником матеріальної культури народу, тісно пов'язаний з усією його історією. З найдавніших часів одяг формувався і розвивався залежно від історичних, соціально-економічних, культурнопобутових, географічних, кліматичних і інших умов. З прадавніх часів українці дбали про естетичний вигляд його, про його красу та мистецьке оздоблення.

Як зазначають науковці, саме мистецтво аплікації є недостатньо вивченим видом декоративно-ужиткового мистецтва. На противагу вишивці чи ткацтву не було ґрунтовних досліджень українських мистецтвознавців, пов'язаних із періодизацією, типологією, художніми особливостями аплікації на українській землі.

Аналіз літературних джерел етнографічного спрямування показав, що українське народне вбрання як складова національної культури розглядали у своїх працях З. Васіна, О. Воропай, О. Косач, О. Косміна, Г. Корнієнко, Д. Кривавич, К. Матейко, Т. Ніколаєва, Г. Стельмащук та ін.